

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข มาตรา 7 ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจ ในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 3 - 4)

การลูกเสือเป็นขบวนการฝึกคนให้รู้จักการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข พัฒนาเยาวชน ให้เป็นพลเมืองดี มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ รู้จักบำเพ็ญตน ช่วยเหลือผู้อื่น ตามคำปฏิญาณกฎและคติพจน์ของลูกเสือ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551 ระบุว่าวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ ที่ได้กำหนดไว้อย่างชัดเจน การลูกเสือ มุ่งพัฒนาทางกาย สติปัญญา จิตใจและศีลธรรม ให้ เป็นพลเมืองดีมีความรับผิดชอบ ช่วยสร้างสรรค์สังคม ให้มีความก้าวหน้าเพื่อความสงบสุข ความมั่นคงของประเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : ออนไลน์)

กิจกรรมลูกเสือวิสามัญเป็นกิจกรรมที่ฝึกเยาวชนให้มีระเบียบวินัย รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น โดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ ศาสนา นับว่าเป็นการบำเพ็ญประโยชน์อย่างยิ่ง ซึ่งนับเป็นนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการให้บ้านเมืองมีความร่มเย็นเป็นสุขและเป็นปึกแผ่น จากคติพจน์ของลูกเสือที่ว่า “บริการ” ซึ่งมีความหมาย กำกับทุกคนตั้งใจศึกษาวินัย หน้าที่ของตนเอง เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ ของผู้กำกับมีประโยชน์แก่ชาติบ้านเมือง การตั้งขบวนการลูกเสือวิสามัญมีความมุ่งหมายเพื่ออบรม เยาวชนให้มีวินัย มีความสุจริต มีความรับผิดชอบ มีความมั่นใจในตนเอง บำเพ็ญตนให้เป็น ประโยชน์ต่อส่วนรวมในทุก ๆ ด้าน โดยใช้กระบวนการ วิธีการต่างๆ สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษาได้จัดทำแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560 - 2579 ที่สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 และแผนพัฒนาเศรษฐกิจ

และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) มีสาระสำคัญ ประกอบด้วย แนวคิดการจัดการ อาชีวศึกษา ค่านิยมอาชีวศึกษา วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ แผนงาน โครงการ ตัวชี้วัด และการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการอาชีวศึกษาสู่การปฏิบัติ และ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการอาชีวศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ กำหนดเป้าหมาย ที่ 7.1.1 ให้ผู้เรียนอาชีวศึกษามีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีตัวชี้วัดที่สำคัญ ได้แก่ การจัดกิจกรรม ส่งเสริมการเรียนรู้ ที่แสดงออกถึงความจงรักภักดีและธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติ และยึด มั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ผู้เรียนในระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ทุกคนผ่านการอบรมลูกเสือ เนตรนารี การจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม และ สร้างภูมิคุ้มกัน หรือป้องปรามการทุจริตคอร์รัปชัน (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2560 : 5 - 6)

ปี พ.ศ. 2559 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ในขณะนั้น ได้ปรึกษาหารือแนวทางการ พัฒนากิจการลูกเสือ กับคณะทำงานการศึกษาเพื่อพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมลูกเสือไทย คณะกรรมการการศึกษาและการกีฬา สถาบันบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) จากรายงานสรุปผล การดำเนินกิจการลูกเสือ ที่ผ่านมายังไม่มีความก้าวหน้าและประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจาก หลายปัจจัย อาทิเช่น กิจกรรมของลูกเสือ ไม่มีความโดดเด่น และไม่เป็นที่นิยม ด้านหลักสูตร ควรพัฒนาให้มีความทันสมัย และควรนำหลักสูตรที่ดี ๆ มาปรับใช้ ด้านบุคลากร ไม่มีผู้บริหาร ระดับสูงมาบริหารงานแบบเต็มเวลา ในส่วนของบุคลากรลูกเสือไม่ได้รับการพัฒนาและไม่มีระบบ ฐานข้อมูลรองรับ การบริหารทรัพย์สิน ไม่มีการแสดงบัญชีทรัพย์สิน และงบดุลที่สามารถ ตรวจสอบได้ ตลอดจนไม่มีการพัฒนาทรัพย์สินของลูกเสือให้เกิดเป็นรายได้ (สากล เกตุกุล. 2562 : 6 - 7)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการ รายงานลูกเสือประจำปีของสถานศึกษาจังหวัดจันทบุรีจากการรายงาน พบว่าการบริหารกิจการ ลูกเสือวิสามัญในสถานศึกษาประสบปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือวิสามัญ สถานศึกษาควรส่งเสริมการพัฒนาของบุคลากรในสถานศึกษา ให้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตร ลูกเสือ เพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ให้แก่ครูผู้สอน การจัดกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงการใช้สื่อประกอบการจัดกิจกรรม เพื่อให้เด็กมีความสนใจในกิจกรรมลูกเสือยังขาด การสนับสนุนงบประมาณ ส่วนเอกสารหลักฐานการขอจัดตั้งกลุ่มและกองลูกเสือของสถานศึกษา ควรมีการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน และการรายงานประจำปีของแต่ละสถานศึกษาไม่ต่อเนื่อง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. 2561 : 12 - 13)

สถานศึกษามีหน้าที่ในการบริหารจัดการกิจการลูกเสือวิสามัญ ไว้ในกิจกรรมเสริมหลักสูตร ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ มุ่งเน้นการฝึกอบรมบ่มนิสัย เยาวชน ส่งเสริมการพัฒนา ทั้งร่างกาย สติปัญญา จิตใจ ศิลปกรรม และสังคม ให้มีความสามารถพัฒนาตนเองได้ รู้จักวางแผน พัฒนาชีวิต เสริมสร้างควมมีระเบียบวินัย มีคุณธรรม จริยธรรมตามกฎของลูกเสือ เน้นการช่วยเหลือลูกเสือ วิสามัญให้สามารถทำกิจกรรมการบริการ ได้ตามคตินิยมของลูกเสือวิสามัญ (คณะกรรมการพัฒนา กิจการลูกเสือเนตรนารีวิสามัญ อาชีวศึกษา. 2557 ก : 11)

จากความสำคัญและปัญหาดังที่ได้กล่าวมาข้างต้นนั้น ผู้วิจัยปฏิบัติจึงมีความสนใจ ที่จะดำเนินการศึกษา หาแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารกิจการลูกเสือวิสามัญของสถานศึกษา อาชีวศึกษาจังหวัดจันทบุรี เพื่อพัฒนาการบริหารกิจการลูกเสือวิสามัญของสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้นไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารกิจการลูกเสือวิสามัญของผู้บริหารสถานศึกษา และครู ของสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดจันทบุรี
2. เพื่อหาแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารกิจการลูกเสือวิสามัญของสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดจันทบุรี
3. เพื่อประเมินแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารกิจการลูกเสือวิสามัญของสถานศึกษา อาชีวศึกษา จังหวัดจันทบุรี

ประโยชน์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ทำให้ได้องค์ความรู้แนวปฏิบัติที่ดีและคู่มือแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการบริหารกิจการลูกเสือวิสามัญของสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดจันทบุรี ซึ่งผลการวิจัยสามารถ นำมาเป็นแนวทางเพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติที่ดีในการวางแผนให้ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการบริหารกิจการลูกเสือวิสามัญของสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดจันทบุรี ให้เกิดการพัฒนา อย่างต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลยิ่งขึ้นไป

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) โดยใช้วิจัยเชิงปริมาณ และวิจัยเชิงคุณภาพ ดังนี้

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็น 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ครั้ง ประกอบด้วย

1.1 สภาพปัจจุบันของการบริหารกิจการลูกเสือวิสามัญของสถานศึกษา อาชีวศึกษา จังหวัดจันทบุรี ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนของสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2562 จำนวน 4 วิทยาลัย ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคจันทบุรี แยกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน และครูผู้สอน จำนวน 134 คน วิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี แยกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน และครูผู้สอน จำนวน 24 คน วิทยาลัยการอาชีพนายายอาม แยกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน และครูผู้สอน จำนวน 28 คน และวิทยาลัยการอาชีพสอยดาว แยกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน และครูผู้สอน จำนวน 22 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 219 คน (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, ออนไลน์ : 2563)

1.2 การประเมินแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารกิจการลูกเสือวิสามัญของสถานศึกษา อาชีวศึกษา จังหวัดจันทบุรี ได้แก่ กลุ่มข้อมูลผู้ให้ข้อมูลหลัก 3 กลุ่ม โดยการคัดเลือกแบบเจาะจงเป็นผู้เชี่ยวชาญในการให้ข้อมูลหลัก คือ กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญทางด้านลูกเสือวิสามัญ จำนวน 4 คน กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน และกลุ่มครู จำนวน 5 คน รวมเป็น 12 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอนของสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2562 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหากกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 907 - 610 ; อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 43) โดยทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้วิทยาลัยเป็นชั้นในการสุ่ม หลังจากนั้นคัดเลือกผู้บริหารและครูแต่ละวิทยาลัยด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จนได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษา 7 คน และครู 133 คน รวม 140 คน

ส่วนที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพ

การศึกษาวิจัยในขั้นตอนนี้ กำหนดกลุ่มข้อมูลผู้ให้ข้อมูลหลัก 3 กลุ่ม โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง เป็นผู้เชี่ยวชาญในการให้ข้อมูลหลัก ในการสนทนากลุ่ม (Focus Group) คือ กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญทางด้านลูกเสือวิสามัญ จำนวน 4 คน กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน และกลุ่มครู จำนวน 5 คน รวมเป็น 12 คน

ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษาเพื่อหาแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารกิจการลูกเสือวิสามัญของสถานศึกษา อาชีวศึกษา จังหวัดจันทบุรีในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกสถานศึกษาของรัฐที่ตั้งในเขตพื้นที่จังหวัดจันทบุรี จำนวน 4 วิทยาลัย ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคจันทบุรี วิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี วิทยาลัยการอาชีพนายายอาม และวิทยาลัยการอาชีพสอยดาว

ขอบเขตด้านเวลา

การศึกษาเพื่อหาแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารกิจการลูกเสือวิสามัญของสถานศึกษา อาชีวศึกษา จังหวัดจันทบุรีในครั้งนี้กำหนดช่วงเวลาปีการศึกษา 2562 - 2564

ตัวแปรที่ศึกษา

สภาพการบริหารกิจการลูกเสือวิสามัญของสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดจันทบุรี 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการจัดตั้งกลุ่มและกองลูกเสือ
2. ด้านการบังคับบัญชาลูกเสือ
3. ด้านการจัดการเรียนการสอน
4. ด้านการเงินลูกเสือ
5. ด้านการรายงานกิจกรรมลูกเสือ

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ มีนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยดังต่อไปนี้

แนวปฏิบัติที่ดี หมายถึง วิธีปฏิบัติ หรือขั้นตอนการปฏิบัติที่ดีในการบริหารกิจการลูกเสือวิสามัญของสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดจันทบุรี ทำให้สามารถพัฒนาการบริหารกิจการลูกเสือจนประสบความสำเร็จหรือนำไปสู่ความเป็นเลิศตามเป้าหมาย บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้โดยมีการสรุปวิธีปฏิบัติ หรือขั้นตอนการปฏิบัติ ตลอดจนความรู้และประสบการณ์ ซึ่งได้มาจากการสนทนากลุ่มที่เป็นวิธีการที่นิยมใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ เนื่องจากเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ได้มาซึ่งแนวปฏิบัติที่ดี สามารถประหยัดเวลาและงบประมาณ และยังได้ข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือที่ผ่านการถกเถียง อภิปรายได้บรรยากาศที่เป็นกันเอง

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดจันทบุรี ประกอบด้วย 4 วิทยาลัย ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคจันทบุรี

วิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี วิทยาลัยการอาชีพนายายอาม และวิทยาลัยการอาชีพสอยดาว

ครู หมายถึง ครูผู้สอน ซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการจัดการเรียนการสอน สังกัดสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดจันทบุรี ประกอบด้วย 4 วิทยาลัย ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคจันทบุรี วิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี วิทยาลัยการอาชีพนายายอาม และวิทยาลัยการอาชีพสอยดาว

ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญทางด้านลูกเสือวิสามัญ หมายถึง ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ ผู้บริหารหรือบุคคล ที่ได้รับการแต่งตั้งตามคำสั่งให้ทำหน้าที่ผู้ทรงคุณวุฒิทางลูกเสือ ของคณะกรรมการพัฒนากิจการลูกเสือ เนตรนารีวิสามัญอาชีวศึกษาภาคตะวันออกและกรุงเทพมหานคร มีคุณวุฒิทางลูกเสือ L.T. และมีประสบการณ์ทำงานเกี่ยวกับลูกเสือวิสามัญ ไม่น้อยกว่า 20 ปี ขึ้นไป และ/หรือ ผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ครูหรือวิทยากรผู้ให้การฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือของคณะกรรมการพัฒนากิจการลูกเสือ เนตรนารีวิสามัญอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกและกรุงเทพมหานคร มีคุณวุฒิทางลูกเสือตั้งแต่ L.T.C. ขึ้นไป มีประสบการณ์ทำงานในสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่เกี่ยวกับลูกเสือวิสามัญ ไม่น้อยกว่า 15 ปี ขึ้นไป

สถานศึกษาอาชีวศึกษา หมายถึง สถานศึกษาของรัฐบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาของรัฐในจังหวัดจันทบุรีประกอบด้วยวิทยาลัยจำนวน 4 วิทยาลัย ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคจันทบุรี วิทยาลัยสารพัดช่างจันทบุรี วิทยาลัยการอาชีพนายายอาม และวิทยาลัยการอาชีพสอยดาว

การบริหารกิจการลูกเสือวิสามัญของสถานศึกษาอาชีวศึกษา หมายถึง การบริหารกิจการลูกเสือวิสามัญ ตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ จำนวน 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการจัดตั้งกลุ่มและกองลูกเสือ หมายถึง การจัดตั้งกลุ่มและกองลูกเสือวิสามัญของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดจันทบุรี การแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาในวิทยาลัยต้องได้รับอนุญาตผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัด โดยกลุ่มลูกเสือวิสามัญประกอบไปด้วยกองลูกเสือวิสามัญตั้งแต่ 4 กอง ขึ้นไป ดำเนินการรับสมัครนักเรียนในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 เข้ามาเป็นลูกเสือ (ลส. 3) และจะต้องหาผู้กำกับลูกเสือที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดกองละ 1 คน รองผู้กำกับกองลูกเสือ 1 คน หรือหลายคนแต่ไม่เกิน 10 คน เป็นผู้ดูแล และมีคูหาลูกเสือวิสามัญเป็นปัจจัยสนับสนุนการบริหารงานกิจการลูกเสือที่มีพื้นที่สำหรับปฏิบัติงานของคณะกรรมการประจำกองสำหรับจัดเก็บเอกสารสำคัญ วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ ที่ใช้ในการฝึกอบรม และอุปกรณ์สำนักงานที่เหมาะสมภายในคูหาลูกเสือวิสามัญ

2. ด้านการบังคับบัญชาลูกเสือ หมายถึง การบังคับบัญชาลูกเสือ หมายถึง บุคคลประกอบไปด้วย ผู้อำนวยการลูกเสือ รองผู้อำนวยการลูกเสือ ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ ผู้กำกับกองลูกเสือ และรองผู้กำกับกองลูกเสือ ที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด มีคุณวุฒิหรือได้รับวุฒิปริญญาบัตรชั้นความรู้

เบื้องต้นประเภทวิสามันธุ์เป็นอย่างน้อย และให้ผู้กำกับกองลูกเสือวิสามันธุ์ เป็นผู้แต่งตั้งหัวหน้า นายหมู่ลูกเสือ และผู้ช่วยหัวหน้านายหมู่หนึ่งถึงสองคน เป็นคณะกรรมการประจำกองลูกเสือ รวมถึงพี่เลี้ยงลูกเสือเป็นผู้ช่วยในการดำเนินงานของกองลูกเสือ สนับสนุนให้บุคลากรลูกเสือ ในสถานศึกษาพัฒนาตนเอง ในการใช้หลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ รวมถึงสร้างขวัญ กำลังใจและ พิจารณาความดีความชอบ

3. ด้านการจัดการเรียนการสอน หมายถึง วิทยาลัยมีการกำหนดแผนการจัดการเรียนรู้ ตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายตามข้อกำหนดของคณะลูกเสือแห่งชาติที่สอดคล้องกับหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 แบ่งหน้าที่การรับผิดชอบ และปฏิบัติตามแผนงาน โครงการที่วางไว้ นิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน จัดให้มีการวัดผลประเมินผล และปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอน ขออนุมัติผลการสอบเครื่องหมายลูกเสือโลก จัดให้มีการเดินทางไกลและ อยู่ค่ายพักแรมให้แล้วเสร็จก่อนภาคเรียนที่ 2 เพื่อทำพิธีเข้าประจำกอง และขออนุมัติผลการสอบ เครื่องหมายวิชาพิเศษให้กับลูกเสือวิสามันธุ์

4. ด้านการเงินลูกเสือ หมายถึง วิทยาลัยดำเนินการจัดสรรงบประมาณ เงินอุดหนุน ในแผนปฏิบัติงานประจำปี เก็บเงินค่าบำรุงลูกเสือประจำปี เงินผลประโยชน์ต่างๆ ระดมทุน จากภายนอกรวมถึงทรัพย์สินซึ่งมีผู้อุทิศให้ เป็นเงินรายได้ เพื่อนำมาใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ ในกิจการลูกเสือ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมลูกเสือในวิทยาลัย แต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบจัดทำทะเบียน บัญชีรับจ่ายเงินและทรัพย์สิน เพื่อเก็บรักษา และควบคุมตรวจสอบการจ่ายเงิน ประกาศรายรับรายจ่าย ให้ลูกเสือทราบ และรายงานเกี่ยวกับการเงินและทรัพย์สินของลูกเสือต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

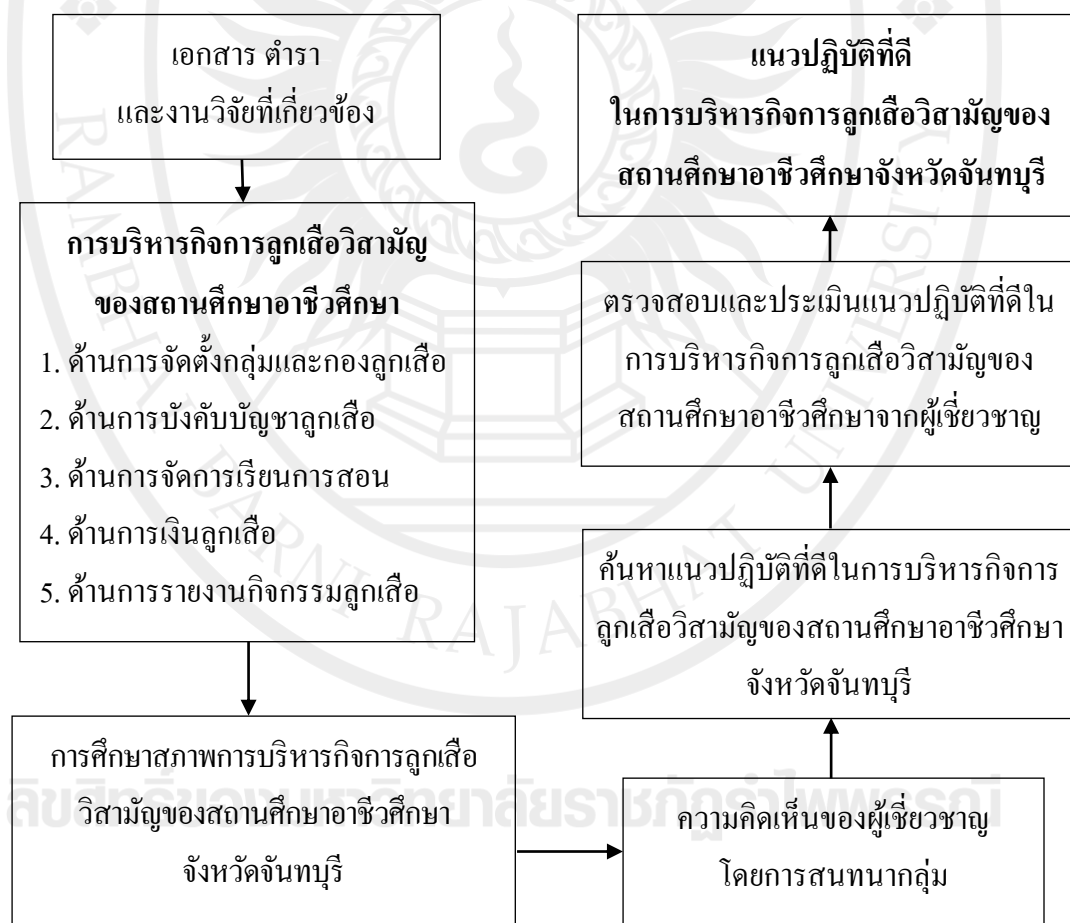
5. ด้านการรายงานกิจกรรมลูกเสือ หมายถึง วิทยาลัยจัดทำรายงานประจำปี (ลส. 5) เพื่อรายงานจำนวนลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ การเงินและสินทรัพย์ การดำเนินการเรียนการสอน กิจกรรมสำคัญทางลูกเสือในช่วงปี และรวมถึงบันทึกผลการดำเนินงาน เพื่อขออนุมัติเครื่องหมาย ลูกเสือโลก ขออนุมัติเครื่องหมายลูกเสือวิชาพิเศษลูกเสือวิสามันธุ์ ตลอดจนปัญหา อุปสรรค แนวทางการแก้ไข และสรุปผลการดำเนินงานลูกเสือ เสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น จัดให้ มีการนิเทศติดตามการรายงานและนำแนวทางการแก้ปัญหา มาดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนา กิจการลูกเสือวิสามันธุ์ในสถานศึกษา

แนวปฏิบัติที่ดี หมายถึง ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการศึกษาวิจัยขั้นตอนที่ 1 และ 2 ได้แก่ข้อมูลเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพมาสังเคราะห์หาแนวปฏิบัติที่ดีด้วยหลักฐานเชิงประจักษ์โดยผู้ให้ข้อมูลหลัก ที่เข้าร่วมการประชุมสนทนากลุ่มหาแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารกิจการลูกเสือวิสามันธุ์ของ สถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดจันทบุรี

การตรวจสอบและการประเมินแนวปฏิบัติที่ดี หมายถึง ตรวจสอบและประเมินคุณภาพของแนวปฏิบัติที่ดี ที่สังเคราะห์ได้จากการสนทนากลุ่ม โดยทำการประเมินใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และด้านความมีประโยชน์ โดยผู้เชี่ยวชาญที่มาจากการสนทนากลุ่ม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed Method) โดยมีทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้การวิเคราะห์สภาพปัญหาจากผู้บริหารและครูผู้สอนของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดจันทบุรี และนำข้อมูลมาหาแนวปฏิบัติที่ดีจากผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบของการวิจัย การหาแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารกิจการลูกเสือวิสามัญของสถานศึกษาของผู้บริหารและครูผู้สอนของสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดจันทบุรี จำนวน 5 ด้าน (สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ. 2538 : 32) สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย